

Endelig foreslås, at der oprettes et Folkeuniversitetsnævn til afløsning af det nuværende Folkeuniversitetsudvalg, og nævnets første opgave bliver jo at prøve at fremsætte forslag til en ny struktur.

Socialdemokratiet anser det for vigtigt, at der tilbydes universitetsbaseret folkeoplysning på landsplan, for at man derved kan nå ud til hele befolkningen frem for som i dag, hvor en stor del af tilbudene har været koncentreret omkring de fem universitetsbyer. Vi ønsker at sikre, at der er et decentralt engagement, som vi i dag ser det i folkeuniversitetskomiteerne.

Afslutningsvis: Folkeoplysningen i Danmark kan i fremtiden være et væsentligt bidrag til den aktuelle diskussion om livslang læring. Folkeoplysning er alle de aktiviteter, der forøger viden, færdigheder og kompetence, og er et væsentligt supplement til de øvrige tilbud, vi har i anden lovgivning, f.eks. den forestående VEU-lov.

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget.

Brian Mikkelsen (KF):

Tak til Venstre for muligheden for at komme herop nu.

I disse år befinder folkeoplysningen sig i et kraftigt spændingsfelt mellem forventninger og negative holdninger. Forventningerne tager på den ene side udgangspunkt i den aktuelle diskussion om livslang læring, hvor potentialerne i folkeoplysning betones, og på den anden side i den opfattelse, at en folkeoplysende virksomhed indeholder elementer, der kan bidrage til fornyelsen af velfærdssamfundet.

Samtidig er der mange, der mener, at indholdet i folkeoplysningen ikke er af den kvalitet, som man kunne ønske. En del af denne kritik opstår jo hvert eneste år sidst på sommeren, når oplysningsforbundene udsender deres kataloger. Medierne og de mest arge kritikere gennemgår katalogerne kritisk og uddrager de elementer, der anses for værende for eksotiske. Men der er også andre elementer i kritikken, f.eks. er det for nemt at få tilskud, og i den forbindelse stilles der for få krav til indholdet.

Men trods kritikken og de af og til divergerende forventninger tror jeg, at der er bred enighed om, at det folkelige oplysningsarbejde er en fundamental del af det danske samfund. Folkeoplysningsarbejdet har siden sin start været en garant for vores demokratiske sindelag. Det har opdraget os i en tro på og en tillid til indbegrebet af, hvad jeg opfatter som grundste-

nen i det danske demokrati, nemlig foreningskulturen. Det har været og vil altid være foreningsarbejdets essentielle udgangspunkt.

Vi bør samtidig altid være opmærksomme på, at demokratiet selvfølgelig ikke er en selvfølge, selv om vi ofte tager det for givet her i Danmark. Demokratiet bygger jo på den aktives egen deltagelse i samfundslivet og så også på en stræben efter et godt liv. Et aktivt demokrati forudsætter, at befolkningen har viden og indsigt samt mulighed for oplysning. Demokrati er således en krævende samfundsform, som stiller store fordringer til det enkelte individ, og det er her, foreningsarbejdet har sin funktion. Det skal være med til at give os redskaber til at begå os i et sådant samfund og mulighed for at tilegne os viden livet igennem.

Derfor er denne revision af folkeoplysningsloven også meget væsentlig. Grundlæggende bygger loven på de rigtige principper og hensigter, men der er behov for, at vi strammer op på enkelte punkter og på visse områder søger at forenkle lovgivningen så vidt muligt.

Overordnet set er vi i Det Konservative Folkeparti kede af den stramme opdeling, der splitter området i henholdsvis folkeoplysende voksenundervisning og frivilligt foreningsarbejde. Denne opdeling har skabt meget strenge grænser for, hvad de enkelte organisationer og idrætsklubber har turdet give sig i kast med. Aftenskolerne har i helt overvejende grad beskæftiget sig med undervisning og idrætsklubberne tilsvarende med aktiviteter.

En sådan skarp opdeling har aldrig været intentionen bag folkeoplysningsloven. Det har derimod været hensigten at skabe et alsidigt og varieret foreningsliv. Man har ønsket, at aftenskolerne ikke udelukkende skulle beskæftige sig med undervisning, men også med aktiviteter, og man har ønsket, at idrætsklubberne ud over aktiviteter også skulle tilbyde undervisning til medlemmerne. De har i forvejen fat i en meget stor del af de unge, som ikke ellers ville få nogen undervisning.

Realiteterne er dog blevet nogle andre. Folkeoplysningsloven og den måde, hvorpå den er blevet administreret af kommuner og foreninger, har vist sig ikke at bløde op på skellet mellem undervisning og aktiviteter. Man har ikke opnået den alsidighed og variation, som man ønsker.

Et andet punkt, som vi mener er af væsentlig karakter, er det førnævnte udsagn om, at det er for nemt at få tilskud, og at der i den forbindel-